

cite

centre d'informació
per a treballadors
estrangers

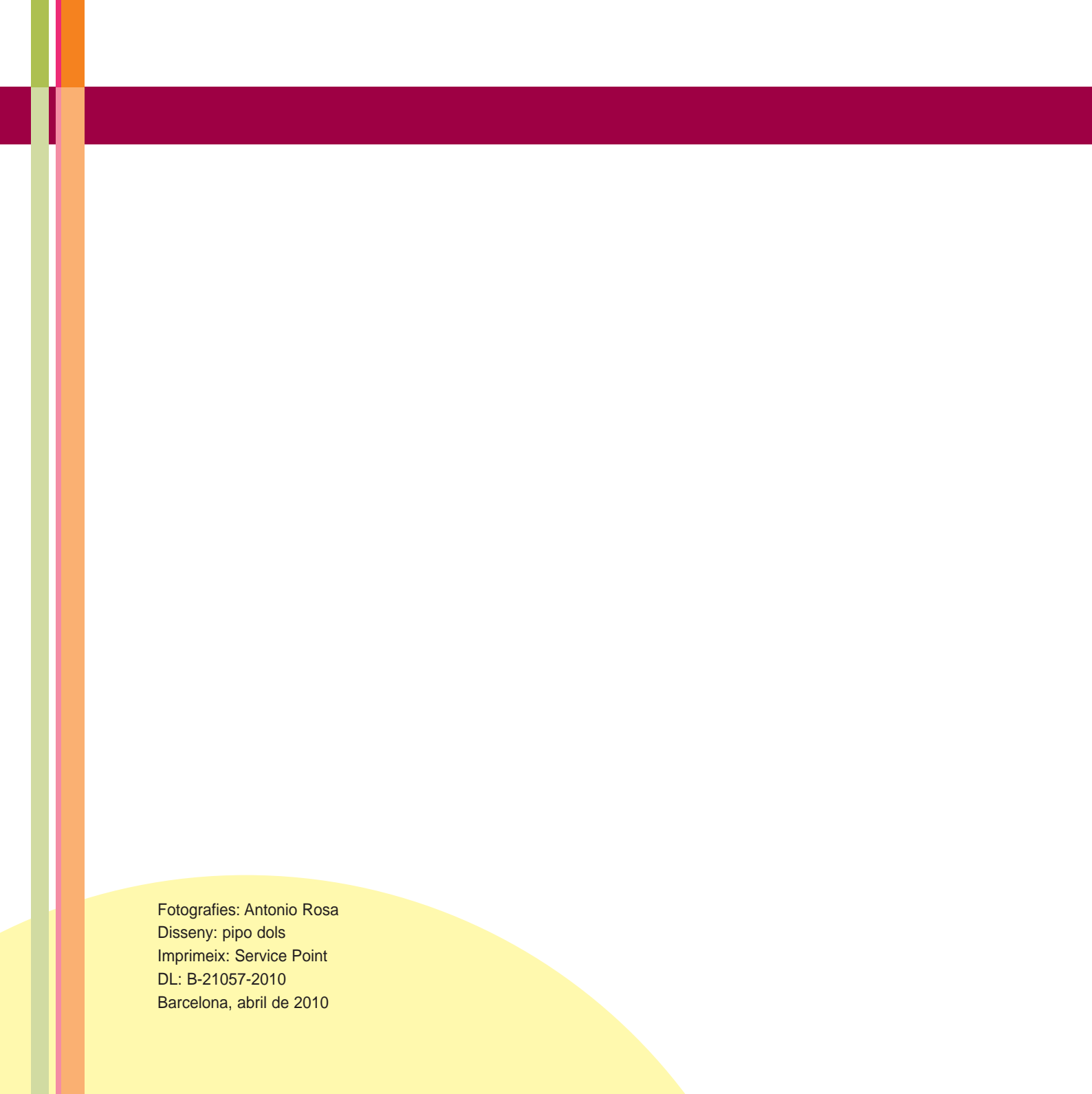
**ME-
MÒ-
RIA**2009

ME MÒ RIA 2009

cite
centre d'informació
per a treballadors
estrangers

Fotografies: Antonio Rosa
Disseny: pipo dols
Imprimeix: Service Point
DL: B-21057-2010
Barcelona, abril de 2010

Índex

1. Presentació	6
2. Introducció	9
3. Les dades de la memòria del CITE - 2009	13
3.1 Usuaris / visites / consultes	15
3.2 Gènere	17
3.3 Tipus de consulta	17
3.4 Com s'accedeix al servei?	19
3.5 Principals països d'origen	19
3.6 Edat / habitatge / estat civil	21
3.7 Estudis i coneixement de llengües	21
3.8 Situació legal	21
3.9 Situació laboral	24
3.10 Treball regular / treball irregular	27
3.11 Conclusions	30
4. Altres actuacions realitzades	32
5. Memòria jurídica	35
6. Relació d'oficines del CITE	48
7. Entitats que donen suport al CITE	51

1. Presentació

Joan Carles Gallego
Secretari general de CCOO de Catalunya

La memòria del CITE corresponent a l'any 2009 es contextualitza en el moment més àlgid de la crisi econòmica, en què la caiguda d'activitat econòmica i la destrucció d'ocupació castiga més durament la classe treballadora del nostre país i, per tant, també i de forma especial els treballadors i treballadores immigrants.

Per tant, l'activitat del CITE que reflecteix la memòria no pot deixar d'evidenciar aquesta realitat. És per això que les dades sobre la informació i l'assessorament fet a les oficines del CITE mostren les dificultats que les persones immigrades, que els treballadors i treballadores immigrants, viuen en aquests moments.

Com no pot ser d'altra manera, el nombre de persones ateses està en consonància amb l'evolució del mercat de treball i, per tant, presenta una suau desacceleració conseqüència del menor nombre de

persones novingudes al nostre país a incorporar-se al mercat de treball. Però també observem el major pes relatiu en les consultes d'aquelles persones que no treballen en relació amb les que treballen, o del pes del treball irregular en relació amb el regular.

Constatem com el treball de les oficines del CITE és un petit observatori dels canvis que s'estan operant en el mercat de treball, tant pel que fa al creixement de la desocupació, com, sobretot, al repunt que l'economia irregular està tenint, especialment en els sectors de construcció i servei domèstic, i com afecta de manera important als col·lectius de treballadors i treballadores immigrants.

Però més enllà de les dades d'activitat del CITE que reflecteix la memòria, hem de posar en valor el paper referencial que els punts d'assessorament i informació dels treballadors immigrants han de tenir per al

conjunt de la població en els entorns socials i econòmics on s'ubiquen. Hores d'ara hem de ser conscients de la importància de promoure un fort compromís polític i social en relació amb la convivència per evitar que els efectes negatius de la crisi -que es traslladen sobre el conjunt de la classe treballadora tant en forma d'atur com de dificultats d'accés a la protecció social- serveixin per confrontar els treballadors i treballadores en funció dels seus orígens.

En aquests moments hem de reclamar als poders públics la màxima responsabilitat per dotar dels recursos necessaris que garanteixin la protecció social de tota persona en situació de necessitat i hem d'evitar que la possible situació de mala dotació dels serveis públics es pugui instrumentalitzar en forma de racisme o xenofòbia. Cal reforçar el discurs positiu envers la diversitat i per la convivència per tal de reclamar que la riquesa creada en els anys de bonança serveixi ara per mantenir la cohesió social, com a base i garantia d'una recuperació que necessitarà del treball i el compromís de tothom.

És per això que cal que entenguem que ara encara és més important el paper de les oficines del CITE, no només com a punts d'assessorament i informació, sinó també com a punts de normalitat i de convivència que cal potenciar i dimensionar en el territori.

2. Introducció

Ghassan Saliba Zeghondi

Secretari d'Immigració de CCOO de Catalunya i president
del CITE - CCOO

Un any més, la memòria del Centre d'Informació per a Treballadors Estrangers (CITE-CCOO) ens permet copsar la situació de la immigració de prop i amb realisme. Com sempre hem dit, la memòria és un bon observatori, no tan sols per conèixer les tendències d'aquesta realitat social al nostre país, sinó també per fer propostes globals sobre la immigració a Catalunya.

A l'any 2009, es va modificar per quarta vegada en els darrers nou anys la Llei d'estrangeria. Aquesta modificació té aspectes negatius i positius, però tots influeixin sobre el treball del sindicat i del CITE. Entre els aspectes positius, podríem destacar la recuperació de drets fonamentals per a les persones en situació irregular, com són el dret a la vaga, a la reunió, a la manifestació, a la sindicació i a l'assistència jurídica gratuïta, però també la transposició de la directiva europea sobre els permisos de llarga duració. Un altre element positiu, que ha estat fruit de la reivindicació de CCOO de Catalunya des del 2007, és el fet que les persones reagrupades en edat laboral puguin treballar sense necessitat

de demanar autoritzacions específiques ni realitzar cap tràmit administratiu.

Malauradament, entre els aspectes negatius cal destacar la transposició de l'anomenada Directiva de la vergonya - que, entre d'altres aspectes, preveu l'increment del temps de detenció als centres d'internaments de 40 a 60 dies-, però també la retallada del dret de viure en família per als ascendents.

Al 2009 també es va constatar -com ja havíem anunciat- el fracàs del decret de retorn voluntari per mitjà de la capitalització de l'atur. A tot Catalunya, només van sol·licitar el retorn voluntari unes 1.300 persones.

Amb l'agreujament de la crisi i de l'atur han reaparegut veus que volen responsabilitzar la immigració de la crisi econòmica. El mateix decret del retorn voluntari ja era una expressió d'aquesta voluntat de culpar les persones estrangeres de la situació econòmica. Malauradament, en un moment com l'actual i a les portes d'un cicle electoral de 3 anys, veiem com es torna a

instrumentalitzar la immigració de forma irresponsable per obtenir rèdits electorals. El cas de l'empadronament de Vic -que ha ocupat els titulars de premsa durant diverses setmanes- no és més que una expressió d'aquesta perversa política que posa en perill la convivència i la cohesió social, i afavoreix el racisme i la xenofòbia.

D'altra banda, l'1 d'octubre del 2009 es va fer efectiu el traspàs de la gestió de les autoritzacions de treball inicials i de les modificacions a la Generalitat de Catalunya. Inicialment, es va donar una certa confusió i descoordinació entre les diferents administracions, que complicà la situació administrativa de les persones immigrades. Per sort, aquesta situació ha millorat lleugerament, però encara constatem una falta de coordinació entre les dues administracions implicades.

Paradoxalment, en un moment d'augment de l'atur - com ho posa de manifest la memòria del CITE del 2009 amb la caiguda de 7 punts de les persones que treballen en relació amb l'any anterior- es dona un fort increment de l'economia

submergida. Aquest increment s'ha donat de manera sostinguda en el temps, paral·lelament a l'agreujament de la crisi i de l'atur. En aquest sentit, les persones de nacionalitat boliviana són el millor exemple que tenim en la memòria del CITE: es tracta del col·lectiu amb més irregularitat, on hi ha menys atur, però on hi més persones que treballen en l'economia submergida.

Durant el 2010 el Govern central ha d'aprovar per decret el Reglament que desenvolupa la Llei d'estrangeria i CCOO, com sempre ha fet, estarà present en aquest procés per defensar els drets de les persones immigrades. Per al sindicat hi ha aspectes irrenunciables que s'han de tenir en compte en el nou reglament: una major protecció jurídica, la defensa de l'arrelament social i del laboral com a mecanismes permanents de regularització, la flexibilització de les renovacions per evitar la caiguda en la irregularitat i assegurar els drets laborals a totes les persones que treballen, al marge de la situació administrativa.

Però al 2010, també s'ha produït una retallada dels recursos adreçats a polítiques socials i d'integració que afecta

principalment als ajuntaments, i indirectament a les organitzacions socials que treballen dia a dia per donar un servei gratuït i de qualitat a la ciutadania, en aquest cas a les persones immigrades. Des de CCOO, i des del CITE, ens oposem a aquesta retallada i considerem que la Generalitat de Catalunya hauria de compensar-la amb els nous recursos procedents de les taxes de la sol·licitud dels permisos de residència i de treball i de les infraccions imposades per la Inspecció de Treball a les empreses que incompleixin la normativa d'estrangeria. El que està clar és que des del CITE continuarem -fent els ajustaments necessaris- donant un servei gratuït i de qualitat en tot el territori de Catalunya.

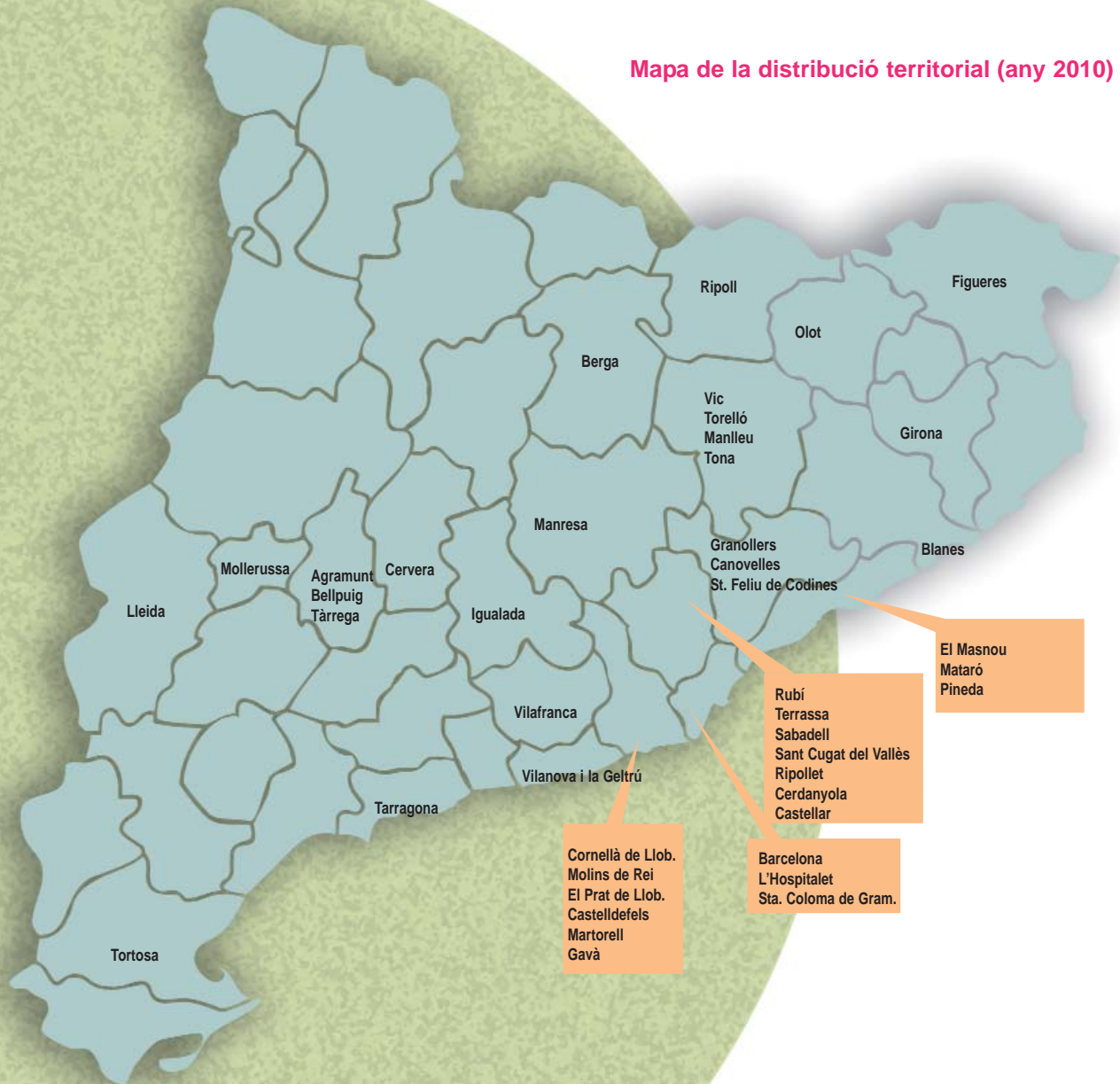
Finalment, considerem que en un moment de retallada de recursos, d'instrumentalització de la immigració amb finalitats electorals, d'agreujament de la crisi i de l'atur, cal més que mai impulsar el Pacte Nacional per la Immigració per renovar els compromisos dels partits polítics, per posar més recursos per a l'aplicació de les mesures previstes en el pacte, per la sensibilització per a la

convivència i la cohesió social, i per dur a terme el que recull la llei d'acollida que en els propers dies aprovarà al Parlament de Catalunya. Si no ho fem, estarem en la pitjor de les situacions, amb un pacte nacional i una llei d'acollida que només seran paper mullat.

Barcelona, febrer de 2010

3. Les dades de la memòria del CITE - 2009

Mapa de la distribució territorial (any 2010)

Les dades que recull la memòria del CITE que avui presentem són les dades de les persones usuàries de la nostra xarxa de 47 oficines distribuïdes arreu de Catalunya. Per tant, no pretenem extrapolar-les directament a la realitat de la immigració a Catalunya. Tanmateix, per l'elevat nombre de persones ateses i per la distribució territorial de les oficines sí que ens permeten posar sobre la taula determinades tendències vinculades a la realitat de la immigració al país.

3.1 Usuaris / visites / consultes

El nombre de persones ateses al 2009 és de 18.175. Aquestes persones han realitzat durant l'any un total de 29.044 visites a les nostres oficines, una mitjana de 1.56 visites per persona usuària, i han plantejat 69.184 consultes, 2,38 consultes per visita de mitjana. Volem destacar la importància de les visites i de les consultes realitzades com a indicador de la feina realitzada pels nostres assessors i assessores a la xarxa d'oficines del CITE arreu de Catalunya.

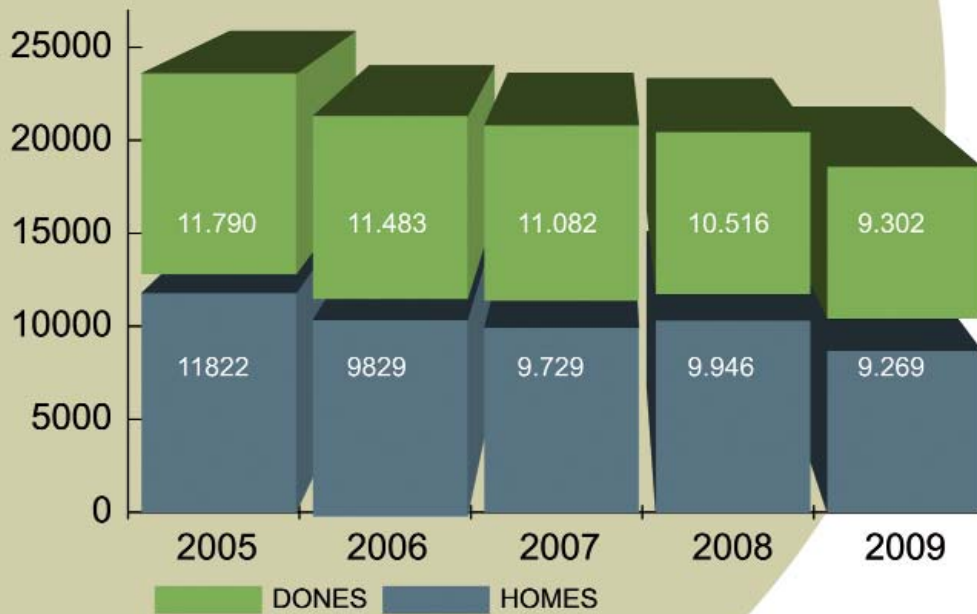
En relació amb l'any 2008, s'observa una lleugera reducció del nombre de persones ateses deguda al tancament de les oficines de Reus i de Sant Feliu de Llobregat, però també a una reducció de l'arribada de persones estrangeres com a conseqüència de la crisi econòmica i la disminució de la demanda de mà d'obra en determinats sectors.

Si analitzem l'evolució de les persones ateses en els darrers anys, observem que, després de l'increment important que va representar el procés de regularització extraordinària del 2005, s'ha donat una lleu però continuada reducció des del 2005. Aquesta reducció, s'ha accentuat en els darrers dos anys vinculada als efectes de la crisi econòmica.

Persones ateses: 18.175

Visites: 29.044

Consultes: 69.184

3.2 Gènere

Pel que fa a la distribució per gènere, s'ha donat una molt lleu reducció del nombre de dones ateses en relació amb el 2008, però tot i així el percentatge homes/dones és del 50 %, en la línia d'anys anteriors.

Volem destacar que en la seva immensa majoria es tracta de dones amb un projecte migratori propi i no de dones reagrupades, especialment en el cas de les dones que provenen d'Amèrica Llatina

3.3 Tipus de consulta

Les principals consultes realitzades per les persones ateses a les nostres oficines han estat l'arrelament social (amb un 21 % del total), la renovació d'autorització de treball (el 14,22 %) i el reagrupament familiar (el 12,71 %)

En relació amb la memòria de l'any 2008, s'observa un increment de l'arrelament social i de les renovació d'autorització de treball i una caiguda

del reagrupament familiar. En aquest sentit, les consultes sobre l'arrelament social posen de manifest l'existència d'un nombre important de persones que porten més de 3 anys en situació irregular i que ja poden acollir-se a aquest procediment de regularització.

D'altra banda, els efectes de la crisi i l'increment de l'atur estan darrera de l'augment de les consultes sobre les renovacions, ja que moltes persones no disposen de contracte de treball o no han cotitzat el mínim requisit per poder renovar les seves autoritzacions de treball. També són aquestes dificultats de les persones estrangeres relacionades amb la crisi econòmica les que explicarien la reducció de les consultes de reagrupament.

	HOMES	DONES	TOTAL	%
REAGRUPAMENT FAMILIAR	7.267	7.261	14.527	21,00
AUTORITZACIÓ DE RESIDÈNCIA	4.722	5.114	9.836	14,22
ARRELAMENT LABORAL	3.945	4.848	8.794	12,71
ARRELAMENT SOCIAL	3.189	3.753	6.941	10,03
TARGETES COMUNITÀRIES	2.444	3.842	6.286	9,09
ALTRES PROCESOS OBTENCIÓ AUT.	2.032	2.552	4.584	6,63
RENOVACIÓ AUTORITZACIÓ RESIDÈNCIA	2.176	2.174	4.350	6,29
AUTORITZACIÓ TREBALL I RESIDÈNCIA	1.255	1.631	2.886	4,17
MODIF. AUTORIT. TREBALL I RESIDÈNCIA	1.074	1.675	2.749	3,97
MODIFICACIÓ AUTORIT. DE RESIDÈNCIA	928	1.510	2.438	3,52
RENOVACIÓ AUTORITZACIÓ DE TREBALL	436	478	914	1,32
CONTINGENT	378	357	735	1,06
TARGETA ESTUDIANT	338	347	685	0,99
VISAT	187	282	469	0,68
NACIONALITAT	246	171	417	0,60
ALTRES	1.536	1.042	2.578	3,72
TOTAL	32.150	37.034	69.184	

3.4 Com s'accedeix al servei?

La majoria de les persones usuàries del CITE (el 68 %) ha accedit al nostre servei recomanat per algun amic o familiar. Això es deu a la llarga trajectòria de la nostra entitat, que el proper any complirà els 25 anys de servei continuat a Catalunya, i al gran nombre de persones ateses. Això posa de manifest la confiança en el nostre servei d'atenció i és un dels nostres principals actius en fer del CITE un referent per a la immigració al nostre país. Altres vies d'accés al nostre servei són les derivacions dels ajuntaments (15 %) i del mateix sindicat (14 %). Cal esmentar que les nostres oficines es troben ubicades tant en locals municipals com sindicals.

3.5 Principals països d'origen

El cinc primers països per nombre de persones ateses són el Marroc (15 %), Bolívia (12 %), l'Equador (9,3%), Colòmbia (8%) i el Perú (5 %). Tanmateix, si tenim en compte el conjunt de persones originàries de

països llatinoamericans, representen el 55 % del total de persones ateses.

En relació amb el 2008, el Marroc es manté en primer lloc, però s'observa com Bolívia ha anat escalant posicions fins arribar a aquest segon lloc. Així, si al 2007, ocupava el 4t lloc en nombre de persones ateses, actualment ocupa el segon lloc.

Aquest increment de persones d'origen bolivià, que com veurem més endavant té el seu reflex en la irregularitat i el treball irregular, està vinculat a la imposició de visat per part de la Unió Europea als ciutadans bolivians a partir de mitjans del 2006, cosa que va comportar una arribada molt important de persones d'aquest país abans d'aquesta data.

Principals països d'origen (15 primers)

	HOMES	DONES	TOTAL	%
MARROC	1.635	1.142	2.777	14,95
BOLÍVIA	810	1.428	2.238	12,05
EQUADOR	707	1.009	1.716	9,24
COLÒMBIA	613	868	1.481	7,97
PERÚ	424	577	1.001	5,39
ARGENTINA	330	442	772	4,16
SENEGAL	654	88	742	4,00
XILE	298	342	640	3,45
BRASIL	238	319	557	3,00
URUGUAI	229	306	535	2,88
HONDURES	113	326	439	2,36
PARAGUAI	142	296	438	2,36
PAKISTAN	340	32	372	2,00
ESPANYA	155	205	360	1,94
RÚSSIA	68	271	339	1,83

3.6 Edat / habitatge / estat civil

Pel que fa a l'edat, només destacar que la immensa majoria es troben en edat laboral. També es manté la mateixa distribució per edats que en anys anteriors. D'altra banda, el 68 % viu en família. Tanmateix, la família s'ha d'entendre en un sentit més extensiu que el de la família nuclear, que és la que impera a la nostra societat. Moltes vegades, són les dificultats per aconseguir un habitatge en condicions o les dificultats per fer front al pagament del lloguer o la hipoteca el que els porten a compartir l'habitatge.

Pel que fa a l'estat civil, el 46 % de les persones ateses estan casades, davant del 41 % que estan solteres. Aquestes dades, conjuntament amb les vinculades a l'habitatge i l'edat, posen de manifest l'estabilització creixent dels fluxos migratoris al nostre país.

3.7 Estudis i coneixement de llengües

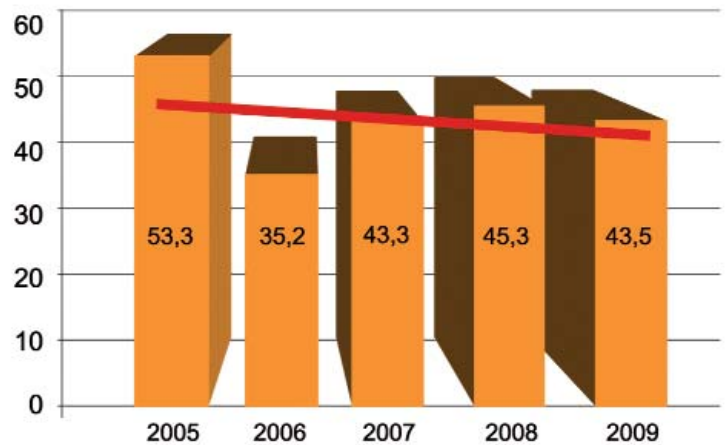
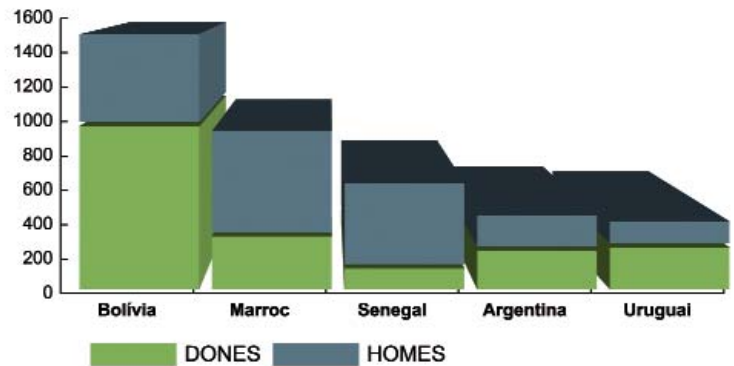
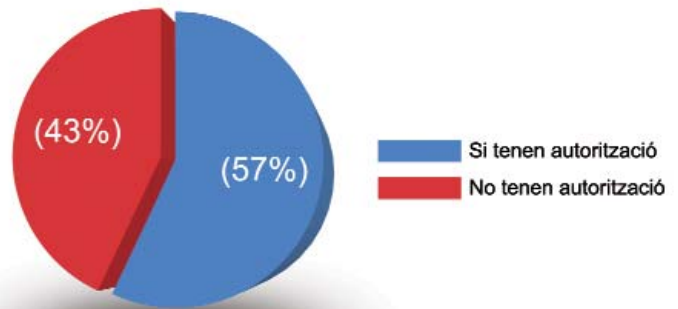
El 49% de les persones ateses tenen estudis mitjans, professionals o

superiors. Malauradament, aquest important potencial social es malbarata, ja que la majoria de les persones estrangeres ocupa llocs de treball de baixa qualificació.

Pel que fa al coneixement de català i castellà, encara s'observa una gran diferència entre les competències en les dues llengües. Això es deu a l'origen llatinoamericà d'una part molt important dels usuaris, que tenen un bon domini de la llengua castellana, però que, en canvi, mostren importants dificultats en relació amb el català. Tot i això, en els darrers anys s'ha donat un fort increment de les persones que declaren entendre el català.

3.8 Situació legal

En el 2009, es produeix una reducció de la irregularitat de 2 punts en relació amb el 2008, que passa del 45 % al 43 %, vinculada directament a la crisi econòmica i a una frenada de l'arribada de persones d'origen estrangers a causa de les dificultats de trobar una feina.

Per països de procedència, Bolívia és el primer país en el total de persones en situació irregular (el 18 %), seguit del Marroc (l'11 %), Senegal (el 7,3%), Argentina (el 4,9 %) i Uruguai (el 4,5 %). Com ja hem dit, la situació d'irregularitat de les persones procedents de Bolívia estaria vinculada a la imposició de visat al 2006, i comportaria cara al 2010 un increment de les consultes sobre arrelament social, en portar més de 3 anys en situació irregular al nostre país. Això sí, amb les dificultats per trobar un contracte de treball, que és un dels requisits per poder acollir-se a aquest procediment.

En el cas de Marroc, hi actuarien dues forces oposades: l'antiguitat i l'estabilització de la població immigrada d'origen marroquí en el nostre país afavoriria la regularitat, però, per altra banda, la proximitat geogràfica afavoriria l'arribada de persones en situació irregular. Tanmateix, també s'hi hauria de sumar la caiguda en la irregularitat de persones que ja tenien els seus papers a causa de la crisi, en

ser aquest col·lectiu un dels més afectats per l'atur.

L'increment de les persones procedents del Senegal estaria vinculada, en molts casos, al fet que les persones arribades en els grans episodis de les pasteres a les illes Canàries de fa una anys ja portarien 3 anys en situació irregular i podrien acollir-se, també, a l'arrelament social.

Si analitzem l'evolució de la situació legal dels darrers 5 anys, des del procés de regularització extraordinari del 2005, es posaria de manifest una relació directa de l'increment de la irregularitat amb els moments de bonança econòmica, que requereixen molta mà d'obra, i una contenció, quant no reducció, en els moments de crisi econòmica. Per tant, com ja hem reiterat en altres ocasions, l'anomenat *efecte crida* estaria més vinculat a les característiques del nostre model econòmic, marcat per una consolidada economia submergida i no a l'existència de lleis més o menys restrictives o un major control de fronteres.

3.9 Situació laboral

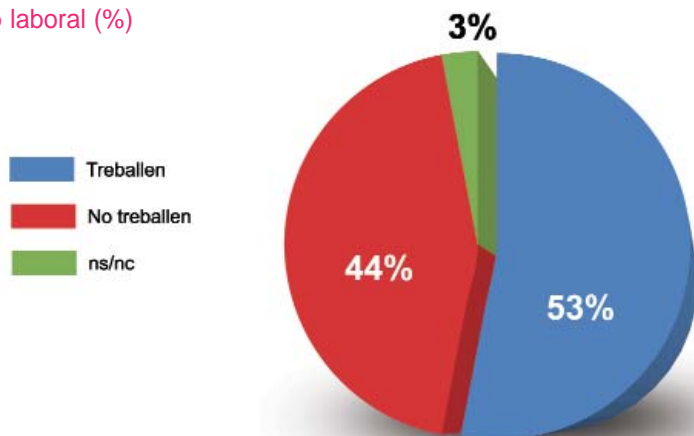
Al 2009 s'ha produït una reducció de 7 punts percentuals del nombre de persones que treballen respecte l'any anterior: així s'ha passat del 60 % de les persones ateses que treballaven al 2008 al 53 % al 2009.

En aquesta reducció d'ocupació hi ha tingut un paper determinant la caiguda per segon any consecutiu de l'ocupació de persones estrangeres en el sector de la construcció, majoritàriament homes. La construcció ha passat de ser el segon sector en persones ocupades al 2007 (amb el 20 %) a ser el quart al 2009, amb el 12 %. Paral·lelament amb aquesta reducció, s'ha donat un increment del pes del servei domèstic (34%) i els altres serveis (18,5%), dos sectors clarament feminitzats. Per tant, podem veure com la caiguda d'ocupació afecta més els homes que les dones. El nombre d'homes que no treballa passa del 40 % al 2008 al 50,5 % al 2009. Per contra, la caiguda entre les dones és menor: del 32,7% que no treballava al 2008 al 38,4 % al 2009.

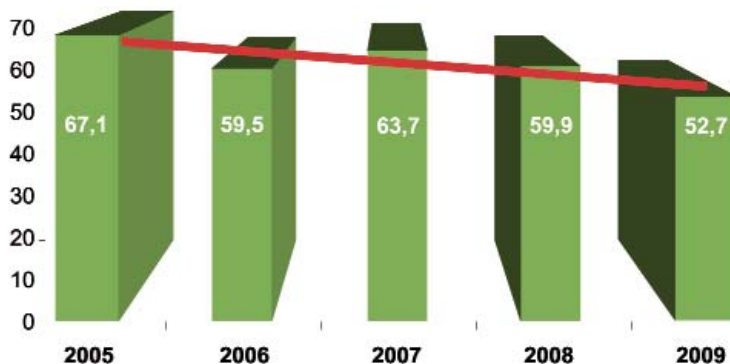
La caiguda d'ocupació afecta especialment al Marroc, que representa el 22 % del total

de persones que no treballen, seguit de l'Equador (10 %), Colòmbia (8,4 %), Senegal (7,6 %) i Bolívia (7,3 %). Pel que fa al Marroc, afecta especialment els homes, que representen el 20 % del total d'homes que no treballen.

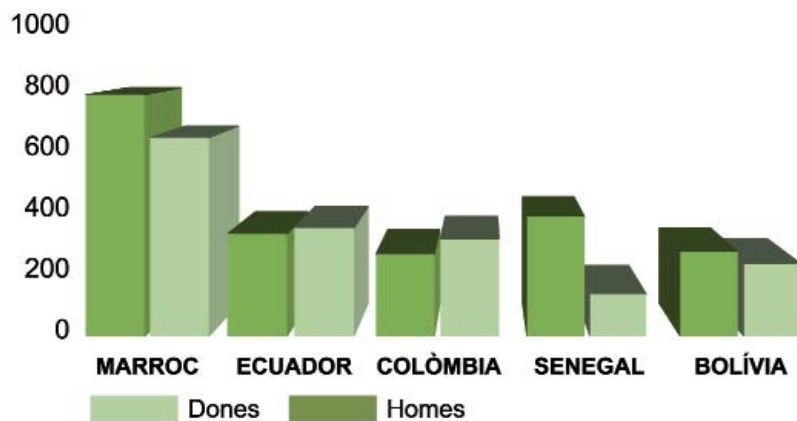
Situació laboral (%)

Evolució treball 2005-2009 (%)

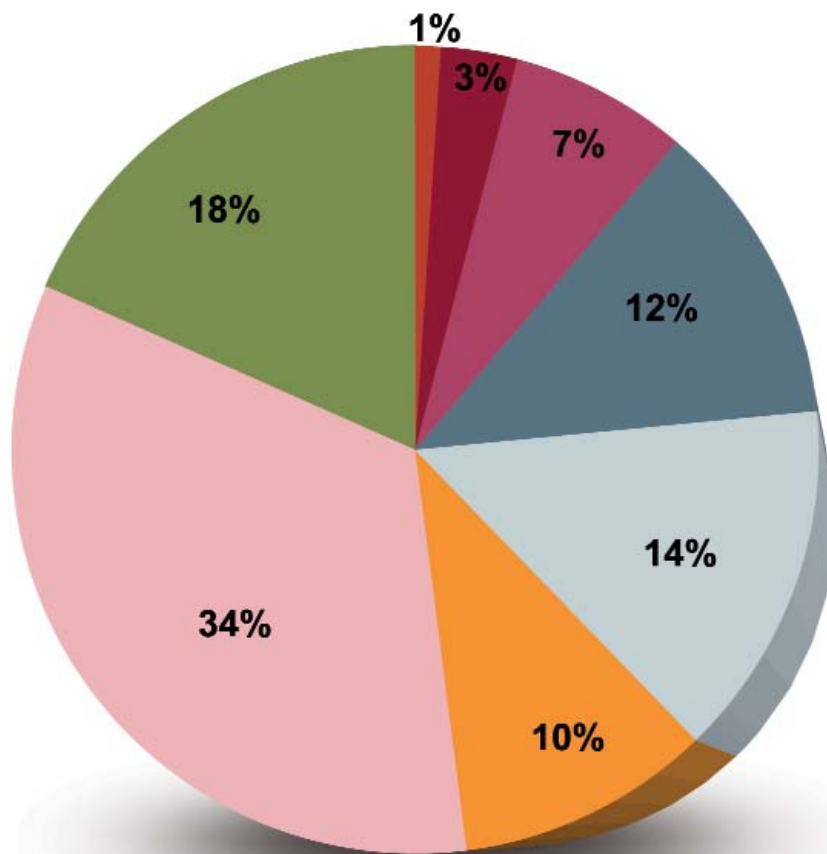

No treballen per països i gènere (5 primers)

Treball per sectors (%)

No contesta	Hosteleria
Agricultura	Indústria
Comerç	Servei domèstic
Construcció	Altres serveis

3.10 Treball regular / irregular

Un altra dada preocupant és que en el 2009 ha continuat l'increment del treball irregular dels darrers anys, fins a arribar al 54,4 % actual.

El treball irregular afecta especialment al sector del servei domèstic (que representa el 43,4 % del total) i els altres serveis (16 %), i es redueix a la construcció, per la caiguda de l'ocupació. Per tant, afecta especialment les dones.

També hem d'esmentar l'existència d'un atur camuflat en el servei domèstic discontinu, de persones que per poder renovar les seves autoritzacions de treball es donen d'alta a la Seguretat Social com a discontinus, es paguen les cotitzacions a la Seguretat Social però no treballen o treballen en un altre sector.

Per països, afecta especialment Bolívia (23 % del total), un col·lectiu altament feminitzat (el 64 % són dones), seguit del Marroc, Equador i Colòmbia i Argentina.

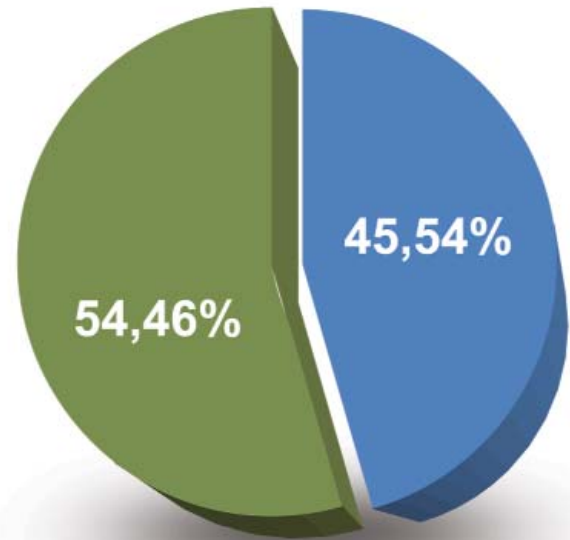
Si analitzem l'evolució del treball irregular dels darrers 5 anys, veiem com en el 2005,

el treball irregular representava el 54,4 %; posteriorment va caure al 27,4 % al 2006, com a conseqüència del procés de regularització extraordinària del 2005; a partir d'aquest moment augmenta fortament fins al 52,8 % al 2007, en plena bonança econòmica, i més lleugerament al 2008, fins al 53,4%, i al 2009, fins al 54,4 %, en plena crisi econòmica, quan arriba al mateix nivell que al 2005.

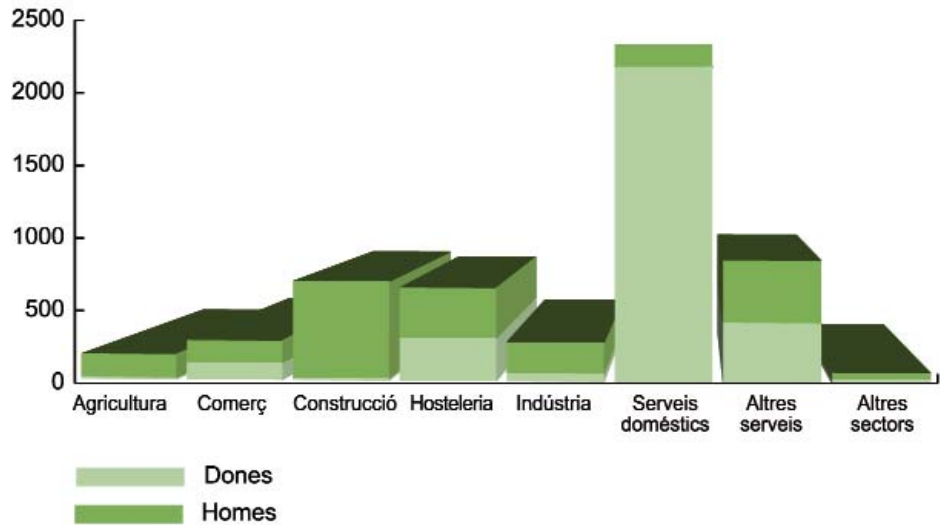

Treball regular / treball irregular (%)

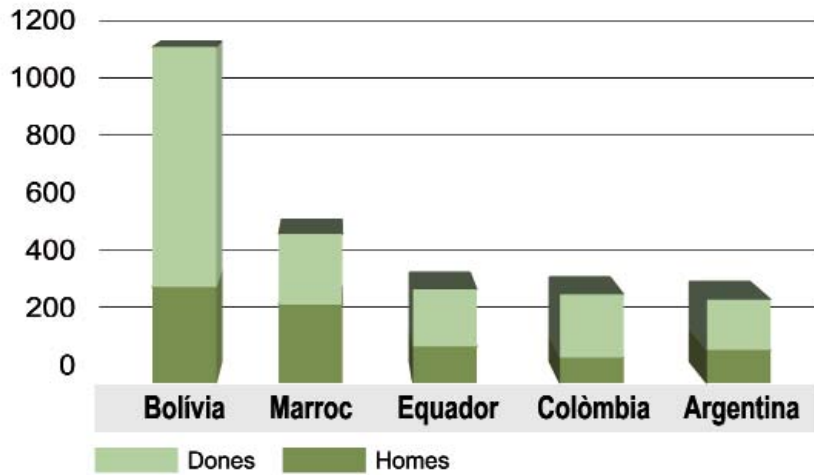
Treball regular
Treball irregular

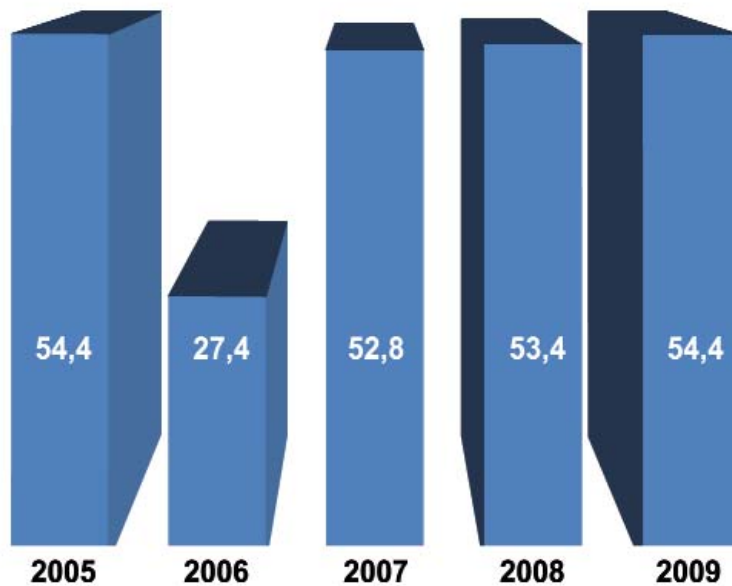
Treball irregular per sectors i gènere

Treball irregular per països i gènere (5 primers)

Evolució treball irregular 2005-2009 (%)

3.11 Conclusions

Les dades presentades posen de manifest, com ja s'intuïa a l'any 2008, la forta incidència de la crisi econòmica entre les persones immigrades, fins al punt de constituir l'eix explicatiu de la memòria presentada.

Això confirma que, malgrat el que determinades declaracions interessades ens han volgut fer creure, les persones estrangeres són tan víctimes de la crisi com les espanyoles. És per això que rebutgem tots els discursos que culpabilitzen la immigració de la crisi econòmica, l'atur o del dèficit del nostre estat del benestar, i una visió utilitària que veu les persones immigrades com a recursos vinculats a les necessitats del nostre mercat laboral.

Però les dades també ens mostren que una de les conseqüències indirectes de la crisi econòmica pot ser l'increment de la irregularitat sobrevinguda de moltes persones estrangeres que no poden renovar les seves autoritzacions per trobar-se en atur o per no haver cotitzat a la Seguretat Social el mínim necessari per fer-ho. Per

tant, aquesta realitat posa de manifest la necessitat d'incrementar les mesures de flexibilització dels tràmits de renovació de les autoritzacions de treball aprovades pel govern espanyol el juliol del 2009 per fer front a aquest possible augment de la irregularitat sobrevinguda.

D'altra banda, l'increment del treball irregular també hauria de comportar una intervenció decidida de la Inspecció de Treball contra aquest frau a la Seguretat Social i als drets dels treballadors i les treballadores. I en concret, l'important pes del servei domèstic posa sobre la taula la necessitat d'impulsar la reiteradament ajornada desaparició del Regim especial de treballadores de la llar i la seva inclusió al Règim general de la Seguretat Social. Però també, s'haurien de potenciar els procediments existents, com ara l'arrelament laboral o la col·laboració amb la Inspecció de treball, previstos a la legislació, per donar sortida als treballadors i treballadores estrangers que es veuen abocats a treballar de manera irregular.

Per últim, rebutgem qualsevol tipus d'instrumentalització política que potencia una imatge negativa de la immigració i juga amb els sentiments irracionals, la por i el desconeixement de la ciutadania per obtenir rèdits electorals. En aquests moments complicats deguts a la crisi econòmica que estem vivint és necessari més que mai treballar per promoure la cohesió social i la convivència.

4. Altres actuacions realitzades

Durant l'any 2009, des del CITE de CCOO de Catalunya, en molts casos conjuntament amb la Secretaria d'immigració del sindicat, s'han realitzat altres actuacions de promoció de la inserció social i de coneixement de l'entorn per a les persones immigrades, com ara les que es relacionen a continuació:

Interpretacions en xinès, rus, urdú i tagal en centres docents arreu de Catalunya

Durant l'any 2009, i en el marc d'un acord amb el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, des del CITE s'han realitzat gairebé 400 atencions a centres docents arreu de Catalunya.

D'aquestes, el 59 % han estat en xinès, el 30,5 % en urdú, el 9 % en rus i, finalment, l'1,5 % en tagal.

A més, s'han realitzat actuacions informatives sobre el sistema educatiu català i de promoció del coneixement del català des de la nostra xarxa de 47 oficines arreu del país.

Assemblees informatives sobre les modificacions de la llei d'estrangeria i de promoció del coneixement dels drets laborals

Com en altres ocasions, durant el 2009 s'han realitzat un seguit d'assemblees informatives arreu de Catalunya sobre les modificacions de la llei d'estrangeria i de promoció del coneixement dels drets laborals entre la població estrangera. En total, hi han assistit més de 4.000 persones.

Organització de la jornada: *L'arrelament laboral i la col·laboració amb la Inspecció de Treball: integració laboral i lluita contra l'economia submergida*

L'11 de desembre del 2009 va tenir lloc a la seu de CCOO de Catalunya a Barcelona la jornada *L'arrelament laboral i la col·laboració amb la Inspecció de Treball: integració laboral i lluita contra l'economia submergida*. Aquesta jornada, organitzada per la Secretaria d'Immigració de CCOO de Catalunya i el CITE amb motiu del Dia internacional del migrant, es va interessar

pel paper de l'arrelament laboral i la col·laboració amb la Inspecció de Treball com a mecanismes de control del treball submergit i de regularització de les persones estrangeres.

Elaboració de la guia *La violència contra les dones: què és i què hi puc fer?*

Durant el 2009 s'ha col·laborat amb la Secretaria d'Immigració del sindicat en l'elaboració de la guia *La violència contra les dones: què és i què hi puc fer?* Aquesta guia, publicada en 10 idiomes (català, castellà, francès, àrab, tagal, polonès, rus, xinès i urdú) defineix què és la violència contra les dones, tant en l'àmbit laboral o com al familiar; quins recursos hi ha a disposició de les dones que la pateixen; quins drets tenen les dones maltractades i on poden adreçar-se. La guia també recull les darreres modificacions de la Llei d'Estrangeria en relació amb aquesta problemàtica.

Sessions formatives sobre la Llei d'estrangeria adreçades a tècnics municipals

Com en altres anys, s'han realitzat diverses actuacions formatives adreçades a tècnics municipals per tractar de les recents modificacions de la Llei d'estrangeria i d'altres aspectes vinculats amb la realitat migratòria al nostre país.

5. Memòria de l'assessoria jurídica del CITE

Any 2009

Maria Helena Bedoya Muriel
Advocada col·legiada 17619 ICAB

1. DESCRIPCIÓ I FUNCIONS DEL SERVEI

El servei jurídic del CITE és la unitat encarregada de prestar assessorament jurídic intern i de representar-lo en els processos judicials.

L'assessoria jurídica del CITE, a través de la lletrada vinculada al servei, presta els serveis propis dels advocats¹, això és l'assessorament jurídic de l'entitat, l'orientació bàsica dirigida als assessors sociolaborals de les 45 oficines, els dictàmens jurídics amb estudi de documentació específica i la redacció d'informes sobre qüestions jurídiques específiques dirigides a les diferents administracions de l'Estat.

1.1. Funcions del servei i projecció externa

En la seva funció de representació del CITE en les activitats d'índole estrictament jurídic, l'assessoria jurídica durant l'any 2009 ha mantingut la línia de treball dels anys anteriors, d'una banda, mantenint una participació activa en el Grup Jurídic

Confederal d'Estrangeria i, en la seva condició de la lletrada membre de la Comissió d'Estrangeria de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona, en les seves reunions i activitats, així com en tots els congressos, fòrums i debats jurídics realitzats al llarg de 2009.

2. NOVETATS EN MATÈRIA DE ESTRANGERIA I IMMIGRACIÓ

2.1. Mesures urgents en matèria de renovacions d'autoritzacions laborals

2.1.1. Impacte de les anomenades *Mesures excepcionals de caràcter transitori per facilitar la renovació d'autoritzacions de treball d'estrangers residents a Espanya*², adoptades el 19 de maig de 2009, en el marc de la Taula de Diàleg Social de la qual forma part el nostre sindicat CCOO, en tant que agent social. Per part de l'Assessoria Jurídica del CITE es van elaborar propostes sobre el desenvolupament d'aquests acords.

2.1.2. En primer lloc, i encara que l'Administració en matèria d'estrangeria ens té acostumats a regir-se primordialment per les Instruccions dictades per la DGIM, -a

vegades necessàries per unificar criteris abans que permetre als subdelegats i subdelegades del Govern aplicar la normativa d'acord amb els principis constitucionals, la Jurisprudència Constitucional i del Tribunal Suprem (que d'acord amb la Llei orgànica del poder judicial els jutges i fiscals estan obligats a complir-la) i l'analogia *legis* que quan no estigui prohibida, com en el cas del dret sancionador, serveix per donar resposta a supòsits que encara que semblessin taxats, no poden mai establir d'una manera exegètica tots els supòsits en els quals poden trobar les persones estrangeres en el nostre país, com és el cas de les conegudes com a circumstàncies excepcionals i les raons humanitàries.

Per això, ens vam trobar davant de contradiccions flagrants entre les diferents administracions implicades en matèria d'Immigració, estrangeria i asil, que no s'expliquen sinó des del punt de vista del desconeixement i la descoordinació entre les diferents administracions de l'Estat, les pràctiques diferenciades entre aquestes administracions, i fins i tot -el que és més greu encara perquè trenca el principi de

legalitat i de jerarquia normativa garantit per l'article 9 de la Constitució - les diferències abismals entre els criteris de les oficines d'estrangers de les diferents províncies, encara que aquestes pertanyin fins i tot a una mateixa comunitat autònoma.

2.1.3. Ens semblà que la proposta de crear "*mesures excepcionals i alhora de caràcter transitori*"³ poden naturalitzar d'alguna manera allò que ja hem tingut ocasió de criticar en el sentit de fer prevaler les instruccions abans que les lleis, per exemple quan l'Estat Espanyol incompleix l'obligació de traslladar directives de la Unió Europea en relació amb la immigració regular o si ho fa sigui més per motius d'oportunitat política i situació conjuntural més que per garantir millors prestacions als estrangers no comunitaris, com en els següents exemples:

- a. Directiva 2004/114/CE del Consell de 13 de desembre, sobre admissió dels nacionals de tercers països a l'efecte d'estudis i de formació professional així com amb fins no lucratives .

- b. Directiva 2003/109/CE del Consell de 25 de novembre de 2003, sobre l'estatus dels nacionals de tercers països residents de llarga durada⁴.

En aquest últim cas, amb molts anys de retard i potser atenent més a una mesura complementària del Pla de retorn⁵ per promoure la marxa d'Espanya de treballadors i treballadores estrangeres cap a altres estats membres de la Unió Europea, es va dictar una simple Instrucció sobre la base legal del Dret Internacional de l'Aplicació Vertical de les Directives. En tot cas seria molt important no perdre de vista les recomanacions de l'OIT de l'Observatori de la crisi global, en especial la seva repercussió sobre els treballadors migrants⁶.

2. 1.4. Insistint en el que s'ha dit abans, seguim creient -com ja ho vam dir per ser tingut en compte en la Taula de Diàleg Social- que aquestes propostes no haurien de tenir el caràcter d'excepcionals, com si d'un "estat d'excepció" es tractés, doncs segurament el balanç del qual disposa el Govern en relació amb l'aplicació conjunta del Pla de Tornada Voluntària -malgrat l'afavoriment mitjançant ajudes a les entitats

que hi col·laboren- juntament amb els estrangers que resideixen legalment a Espanya i han reclamat la seva Targeta de Residents de Llarg Durada -òbviament amb el desig de desplaçar-se a un altre Estat de la UE- ha de ser bastant pírric i el resultat no es correspon amb tot l'esforç invertit perquè els treballadors i treballadores estrangers es marxïn d'Espanya.

2.1.5. Pel que fa a la crisi com a coartada, cal tenir en compte que els projectes migratoris no obeeixen ni a capritxos ni a situacions conjunturals en els països rics, i tenen per a les persones estrangeres que viuen en el nostre país altres al·licients per continuar residint-hi, encara que sigui en temps de crisi: la democràcia, la pau i la seguretat, l'arrelament social i el de les seves famílies, l'escolaritat dels seus fills, però també la impossibilitat d'iniciar de sobte una nova vida a partir d'una mínima compensació econòmica, mancada de garanties i de seguiment acordades entre el nostre país i el seu propi, que en el seu moment no va poder garantir-los la seguretat de les seves vides, ni la llibertat, ni la justícia ni la igualtat

ni el pluralisme, pressupòsits d'un estat social, democràtic i de dret.

2.2. Transferència de competències de gestió a les comunitats autònomes

El 23 de juliol de 2009 es publica en el BOE 177 el Reial decret 1162/2009, de 10 de juliol⁷, de modificació del Reglament d'estrangeria, aprovat mitjançant RD 2393/2004 mitjançant el qual el Govern de l'Estat -apel·lant a raons de col·laboració entre les administracions públiques prevista en l'article 149.1.2 de la Constitució, sota els principis rectors d'eficàcia de l'Administració i Seguretat Jurídica per a l'administrat i per primera vegada des de l'entrada en vigor de la primera llei d'estrangeria en 1985- encomana i autoritza a les comunitats autònomes la gestió administrativa de la primera autorització laboral que sigui sol·licitada pels interessats i/o legitimats per fer-ho.

Posteriorment, las competències assumides per Catalunya en matèria d'autoritzacions inicials de treball, en virtut del disposat en l'article 138.2 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya i d'acord amb el

traspàs de competències establert mitjançant Reial decret 1463/2009 de 18 de setembre⁸, publicat en el BOE 229, de 22 de setembre, es realitzen de manera efectiva mitjançant el traspàs de gestions i serveis a la Generalitat de Catalunya, que les canalitza a través del Servei d'Ocupació de Catalunya⁹. Aquesta qüestió l'haguérem d'abordar contribuint amb l'administració autonòmica en el suggeriment i millora de les inicials previsions de gestió, fent per la nostra banda ús de la nostra àmplia experiència de més de 22 anys en matèria d'estrangeria i immigració i complint així amb el nostre paper d'agents socials i d'assessoria en aquestes matèries.

2.3. La llei orgànica 2/2009 de reforma de la LO 4/2000 de drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social¹⁰

Gairebé en acabar l'any, les Corts Generals van aprovar la tan anunciada reforma de la Llei. La publicació en el BOE 299, de 12 de desembre, a l'endemà de la seva aprovació i la seva entrada en vigor a l'endemà de la publicació

(diumenge) simbolitza d'alguna manera la pretesa "urgència". En aquest mateix sentit i mancant l'aprovació de la norma de desenvolupament reglamentari, immediatament la DGI -òrgan competent per emetre instruccions i unificar criteris interpretatius-, va dictar la Instrucció¹¹ - també a l'endemà de l'entrada en vigor de la LOEX- sobre el tractament d'algunes novetats en matèria, per exemple, de residència de llarga durada i en relació amb el reagrupament familiar i l'autorització laboral per als reagrupats¹².

Les aportacions durant la tramitació de la LO 2/2009 fetes des d'aquesta assessoria jurídica a través de la Secretaria per a la Immigració de CCOO de Catalunya van ser tingudes en compte pels diferents grups parlamentaris, tot i que ens hagués agradat poder incidir de manera més contundent en alguns aspectes. Així, nostra va ser la proposta d'autoritzar el treball als familiars reagrupats, assumida per la majoria d'associacions i entitats circumscrites en l'àmbit d'estrangeria i immigració, i nostra també va ser la proposta, ja expressada des de l'any 2000 i compartida per Associacions de

Drets Humans i protegida pel defensor del Poble, sobre les garanties de la tutela judicial efectiva de l'article 24 de la Constitució respecte al control judicial de l'internament dels estrangers en els CIE¹³.

3. RECURSOS EN VIA ADMINISTRATIVA PRESENTATS PEL CITE

3.1. Recursos de reposició o alçada, tramitis administratius

3.1.1. Denegació d'Autorització de residència per motius d'arrelament social

En els expedients assessorats, valorats i gestionats directament pels assessors i assessores de les oficines del CITE es té cura del màxim compliment dels requisits preceptius, la veracitat de la documental pública i l'aportació a l'expedient -si així fos requerit- de més documents per resoldre alguna deficiència. No obstant això, algunes sol·licituds poden ser desestimades o bé els usuaris i usuàries acudeixen al nostre servei per primera vegada després de la denegació i havent realitzat els tràmits pel seu compte.

3.1.2. En els casos d'extinció del permís per falta d'alta en la Seguretat Social

El motiu de la denegació és la presumpta desaparició de les causes que van servir de base a la seva concessió (desaparició de l'empresa, desistiment tardà de l'empresari), en haver transcorregut més d'un mes sense que s'hagi produït l'alta en la Seguretat Social i perquè no es troba treballant¹⁴, la qual cosa tindria una repercussió en la situació legal a Espanya del nouvingut, o que si es va procedir a l'extinció -aquest procediment sempre es realitza *in audita part*- es va fer sense que el treballador/a interessat hagués pogut exercitar cap dret en el seu defensa.

Com és sabut, la falta d'afiliació a la Seguretat Social en el termini d'un mes produirà la irregularitat administrativa a Espanya. El Reial decret 84/1996 pel qual s'aprova el Reglament general sobre inscripció d'empreses i afiliació, altes, baixes i variacions de dades dels treballadors en la Seguretat Social, preveu en el seu article 25 la possibilitat que l'afiliació pugui ser instada pel propi treballador en cas d'incompliment de l'empresari.

Des del CITE sempre assessorem els treballadors/es estrangers a instar aquesta afiliació i/o presentem la denúncia davant la Inspecció de Treball i Seguretat Social tenint en compte que encara que sigui cert que l'empresari hagués desistit de la contractació, el treballador/a no en té cap culpa de la decisió de l'empresa, i perquè pugui exercitar la possibilitat de la continuació de l'expedient amb un nou ocupador, tal com ha recomanat en aquests casos la mateixa Direcció General d'Immigració.

3.1.3. Descoberts en l'afiliació a la Seguretat Social

En aquest cas la nostra pretensió legal és que es tinguin en comptes les circumstàncies relatives a l'arrelament social, unitat familiar i l'eventual incorporació al món laboral, que van donar lloc a la primera Autorització de residència i treball i/o la seva anterior renovació i que de conformitat amb la Llei orgànica 4/2000 -modificada per les lleis orgàniques 8/2000 i 14/2003 i el desenvolupament normatiu de les quals, contingut en el RD 2393/2004- almenys es renovi l'Autorització de

residència, deixant oberta la possibilitat de sol·licitar, quan canviïn les circumstàncies, una autorització laboral.

3.1.4. Renovacions de autoritzacions de residència i treball malgrat l'existència d'antecedents penals

D'ambdós textos legals (LOEX i RELOEX) i tenint en compte les regles d'aplicació de les normes jurídiques contingudes en l'article 3 del Codi Civil, de l'anterior se'n pot extreure que quan ens trobem davant d'un permís o autorització inicial de residència i treball, aquesta normativa permet -en el cas d'existir antecedents penals- valorar aquesta condemna en funció de les circumstàncies del supòsit concret, com exigeix l'article 31.4 de la Llei orgànica 4/2000 i l'article 54.9 del RD 2393/2004.

Alguns exemples de les penes més comunes per les quals no s'admet a tràmit la renovació, s'extingeix el permís de residència i treball o es denega la renovació són: privació del dret a conduir vehicles a motor i ciclomotor: 3 mesos a 1 any; privació del dret a tenir i dur armes; 3 mesos a 1 any; multa: de 5 dies a 2 mesos

(la multa diària = aprox. 3 €); arrest de 1 a 6 caps de setmana; treballs en benefici de la comunitat de 16 a 96 hores; responsabilitat personal subsidiària per impagament de multa, i privació de residir en certs llocs per un temps inferior a 6 mesos.

3.2. REAGRUPAMENT FAMILIAR

Tot i que el reagrupament familiar és un procediment especial i "privilegiat" que constitueix una de les vies d'accés al territori espanyol de forma legal i que s'ha de considerar com la millor manera de promoure la integració social dels immigrants, en la pràctica hi ha cada dia més restriccions en la tramitació i admissió de familiars. Tanmateix, les restriccions són molt subtils i no estan dirigides contra la persona del familiar o cònjuge que es vol reagrupar, sinó més aviat orientades a destruir -mitjançant el sistema de presumpcions negatives, doctrines de frau de llei esgrimides pels serveis consulars d'Espanya o mitjançant el rebuig o declaració de falsedat de les certificacions de parentiu expedides de conformitat amb la llei personal dels peticionaris- el vincle del parentiu, l'edat dels fills o la filiació

matrimonial existent entre reagrupant i reagrupat¹⁵.

4. DICTÀMENS I RECOMANACIONS

4.1. L'empadronament dels estrangers, la clau de la integració

Sota aquesta premissa, i como vulgui que en els últims anys, d'una banda, les decisions adoptades per alguns ajuntaments de Catalunya sobre l'accés al padró per part dels estrangers que viuen o resideixen en la seva demarcació municipal i, de l'altra, les propostes elevades per les diputacions provincials a les oficines d'estrangers sobre el padró respecte a l'eficàcia d'aquestes inscripcions en matèria d'integració, arrelament i situació de l'habitatge en els casos que la seva acreditació sigui requisit "*sine qua non*" per a la reagrupació familiar i l'arrelament familiar, hem vist com s'ha qüestionat seriosament, per part de l'Administració, la finalitat del legislador respecte a la necessitat de l'empadronament dels estrangers, sigui quina sigui la seva situació administrativa en el nostre país.

4.2. Perspectives i recomanacions des de l'Administració

El 27 de juny del 2009, la Secretaria d'Immigració de CCOO i el CITE participaren en unes jornades convocades pel MAP, la Delegació del Govern a Catalunya i la Diputació de Barcelona. Resumiré aquells aspectes que són rellevants per al nostre treball, en el sobreentès que per part de la Delegació del Govern es va assegurar que en les quatre subdelegacions es treballaria amb idèntics criteris.

4.2.1. Sugeriments adreçats als ajuntaments respecte del padró municipal¹⁶

Tenint en compte que la normativa sobre el padró -la finalitat última del qual és conèixer el nombre de veïns del municipi- es basa en el principi de *sobirania municipal* i en la *declaració voluntària del ciutadà* sobre la seva elecció de residir en un determinat municipi, s'haurien de conjugar ambdós principis perquè en el cas dels estrangers -tenint en compte els drets fonamentals dels quals relatius a la targeta sanitària, l'escolarització i la possibilitat de

l'arrelament- s'evitin les situacions de "turisme administratiu" en el sentit que l'estranger o estrangera triï no el lloc de la residència efectiva sinó aquell ajuntament on es creu erròniament que es pot accedir més fàcilment a l'empadronament i que per part dels ajuntaments s'evitin els excessos de zel i control sobre aquest empadronament.

D'altra banda, i segons la normativa vigent en matèria de padró LBRL i el Reglament de demarcació territorial, qualsevol persona major d'edat, inscrita en el domicili, pot empadronar a altres. Això pot possibilitar un empadronament en cadena (que pot generar sobreocupació d'habitatges i sobreempadronament = pisos pasteres). Aquesta situació és la que ha generat la major conflictivitat entre els ciutadans estrangers i determinats ajuntaments que han pres mesures dràstiques per evitar-ho. Per tant, seguint les recomanacions de l'INE, en cas de dubte o inexistència de domicili fix seria recomanable que per part dels serveis socials s'iniciés un expedient administratiu previ tendent a demostrar la veritable presència de la persona o persones en el municipi i que la denegació

d'inscripció en el padró es pugui recórrer amb les garanties legals (encara que la inscripció en si mateixa no és un dret *strictu sensu*)

Barcelona, 8 de març de 2009.

NOTES

¹ "L'advocacia és una professió lliure i independent que presta un servei a la societat en interès públic i que s'exerceix en règim de lliure i lleial competència, per mitjà del consell i la defensa dels drets i interessos públics o privats, mitjançant l'aplicació de la ciència i la tècnica jurídiques, en ordre a la concòrdia, a l'efectivitat dels drets i llibertats fonamentals i a la justícia" (Article 1 de l'Estatut General de l'Advocacia RD 658/2001)

² Aquestes mesures van ser plasmades en dues Instruccions de la Direcció General d'Immigració que depèn de la Secretaria d'Estat i aquesta de la seva banda del Ministeri de Treball i Immigració:

- a) Concepte de Prestació Econòmica Assistencial de caràcter públic adreçada a assolir la inserció social o laboral:
http://extranjeros.mtin.es/es/NormativaJurisprudencia/Nacional/RegimenExtranjeria/InstruccionesDGI/documentos/2009/INSTRUCION_DGI-SGRJ-07-2009_prestacion_economica.pdf

b) Concepte de recerca activa d'ocupació de l'art. 54 del RD 2393/2004:
http://extranjeros.mtin.es/es/NormativaJurisprudencia/Nacional/RegimenExtranjeria/InstruccionesDGI/documentos/2009/INSTRUCCION_DGI-SGRJ-06-2009_bxsqueda_activa_de_empleo.pdf

³ Vegeu també la Proposta de directiva COM/2001/0386 final sobre condicions d'entrada i estància dels nacionals de tercers països a efectes d'una feina remunerada i d'una activitat econòmica independent.

⁴ http://extranjeros.mtin.es/es/NormativaJurisprudencia/Nacional/RegimenExtranjeria/InstruccionesDGI/documentos/2009/INSTRUCCION_4-2009_APLICACION_DIRECTIVA.pdf

⁵ Pla de retorn per a estrangers no comunitaris
http://www.inem.es/inem/ciudadano/prestaciones/retorno_extranjero.html

⁶ <http://www.ilo.org/public/english/support/lib/financialcrisis/featurestories/story11.htm>

⁷ <http://www.boe.es/boe/dias/2009/07/23/pdfs/BOE-A-2009-12208.pdf>

⁸ <http://www.boe.es/boe/dias/2009/09/22/pdfs/BOE-A-2009-14963.pdf>

⁹ http://www.oficinadetreball.gencat.cat/socweb/opencms/socweb_ca/ciudadans/estrangeria/index.html

¹⁰ <http://www.boe.es/boe/dias/2009/12/12/pdfs/BOE-A-2009-19949.pdf>

¹¹ http://extranjeros.mtin.es/es/NormativaJurisprudencia/Nacional/RegimenExtranjeria/InstruccionesDGI/documentos/2009/INSTRUCCION_DGI_9-2009.pdf

¹² http://extranjeros.mtin.es/es/NormativaJurisprudencia/Nacional/RegimenExtranjeria/InstruccionesDGI/documentos/2009/INSTRUCCION_DGI_8-2009.pdf

¹³ LO 2/2009 article 62.6: 6. *A los efectos del presente artículo, el Juez competente para autorizar y, en su caso, dejar sin efecto el internamiento será el Juez de Instrucción del lugar donde se practique la detención. El Juez competente para el control de la estancia de los extranjeros en los Centros de Internamiento y en las Salas de Inadmisión de fronteras, será el Juez de Instrucción del lugar donde estén ubicados, debiendo designarse un concreto Juzgado en aquellos partidos judiciales en los que existan varios. Este Juez conocerá, sin ulterior recurso, de las peticiones y quejas que planteen los internos en cuanto afecten a sus derechos fundamentales. Igualmente, podrá visitar tales centros cuando conozca algún incumplimiento grave o cuando lo considere conveniente.*

¹⁴ Havent subscrit i formalitzat un contracte laboral entre les parts, l'estranger i l'empresa que realitzà la seva contractació en origen, en la modalitat prevista en la Llei orgànica 4/2000 i en el Reglament aprovat per RD 2393/2004, el qual va ser per la seva part aprovat per la Direcció General d'Immigració, culminat el procés de contractació amb l'expedició de la Visa Schengen per a residència i treball per compte d'altri, el treballador/a ve a Espanya amb la pretensió d'iniciar una relació laboral, inclosa l'alta a la Seguretat Social.

¹⁵ Així, durant els dos darrers anys hem presentat més d'una desena de recursos administratius i altres davant de la jurisdicció contencioso-administrativa (TSJ Madrid) contra denegacions de visats per motiu de reagrupació familiar, l'única motivació de la qual era o bé la impossibilitat de realitzar una prova d'ADN per establir el parentesc o bé l'"aparença" física de majoria d'edat d'un o de diferents fills o en l'afirmació per part dels serveis consulars que el matrimoni celebrat en el país de residència del reagrupat/da no era legal o la seva documentació no acreditava la seva celebració.

¹⁶ Des de l'Administració de l'Estat

6. Relació d'oficines del CITE

RELACIÓ D'OFICINES DEL CITE

abril 2010

Població	Adreça	Telèfon
BARCELONA	Av. Paral·lel, 202	93 256 27 00
STA. COLOMA DE GRAMENET	C. Pirineus, 2	93 466 39 40
HOSPITALET DE LLOBREGAT	C. Pau Sans, 8	93 337 29 47
CORNELLÀ DE LLOBREGAT	Ctra. Esplugues, 68	93 377 92 92
EL PRAT DE LLOBREGAT	C. Lloret de Mar, 2	93 379 05 99
CASTELLDEFELS	C. València, 4	93 665 11 50
MARTORELL	C. Pep Ventura, 7	93 775 52 90
MOLINS DE REI	C. Verdaguier, 95, bis	93 680 37 31
GAVÀ	C. Sarrià, 3	93 638 14 10
RIPOLLET	C. Balmes, 2	93 504 60 01
SABADELL	C. Ferran Casablanques, 70	93 727 29 75
RUBÍ	Pl. Pla i Pallejà, 5	93 586 18 50
CASTELLAR DEL VALLÈS	Pg. Tolrà, 1	93 714 40 40
TERRASSA	C. Unió, 23	93 780 71 66
SANT CUGAT DEL VALLÈS	Av. de Gràcia, 50	93 565 70 00
CERDANYOLA DEL VALLÈS	Ptge. Ajuntament, s/n	93 580 88 88
VILANOVA I LA GELTRÚ	C. Marqués del Duero, 15	93 815 25 17
VILAFRANCA DEL PENEDÈS	Pl. Penedès, 4	93 890 39 82
MATARÓ	C. Castaños, 120	93 741 53 40
PINEDA DE MAR	Centre Innova	93 76715 60
EL MASNOU	C. Pujadas Truch, 1	93 540 74 40
GRANOLLERS	C. Pius XII, 5-6	93 860 19 40
CANOVELLES	C. Pi, 19 2n	93 840 27 95
ST. FELIU DE CODINES	C. Vic, 1	93 886 27 68
VIC	Pl. Lluís Companys, 3	93 886 10 23
MANLLEU	C. Alta Cortada, 1	93 850 75 87
TORELLÓ	C. Núria, 91	93 850 50 31
TONA	C. De la Font, 10	93 887 02 01
MANRESA	Pg. Pere III, 62	93 873 00 00
BERGA	Pl. Viladomat, 24	93 821 26 55

IGUALADA	Pg. Verdaguer, 122	93 805 04 94
GIRONA	C. Miquel Blay, 1	972 21 73 03
FIGUERES	C. Poeta Marquina, 5	972 50 58 58
BLANES	C. Ample, 11	972 37 93 47
OLOT	Av. República Argentina, s/n	972 26 00 94
RIPOLL	C. Progrés, 3	972 70 32 11
LLEIDA	Av. Catalunya, 2	973 27 91 92
TÀRREGA	C. Segle XX, 1	973 31 26 27
CERVERA-1	Pg. Balmes, 12	973 53 12 77
CERVERA-2	Pl. Major, 1	973 53 00 25
BELLPUIG	C. Homenatge Vellesa, 6	973 32 04 08
AGRAMUNT	Pl. Mercadal, 15	973 39 00 57
MOLLERUSSA	C. Prat de la Riba, 1	973 71 13 13
TARRAGONA	C. August, 48	977 22 83 96
TORTOSA	C. Ciutadella, 13, 2	977 51 12 82

Consulteu les oficines al web www.ccoo.cat/cite per si hi ha canvis

7. Entitats que donen suport al CITE

Entitats que donen suport a la xarxa d'oficines CITE

Ministeri

Ministerio de Trabajo y Inmigración

Generalitat

Departament d'Acció Social i Ciutadania

Secretaria per a la Immigració

Departament d'Educació

Diputacions

Diputació de Barcelona

Diputació de Girona

Diputació de Lleida

Diputació de Tarragona

Ajuntaments

Ajuntament d'Alella

Ajuntament de Barcelona

Ajuntament de Berga

Ajuntament de Blanes

Ajuntament de Canovelles

Ajuntament de Castellar del Vallès

Ajuntament de Castelldefels

Ajuntament de Centelles

Ajuntament de Cerdanyola del Vallès

Ajuntament de Cervera

Ajuntament de Corbera de Llobregat

Ajuntament de Cornellà de Llobregat

Ajuntament del Masnou

Ajuntament del Prat de Llobregat

Ajuntament de Gavà

Ajuntament d'Igualada

Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat

Ajuntament de Manlleu

Ajuntament de Manresa

Ajuntament de Martorell

Ajuntament de Mataró

Ajuntament de Molins de Rei

Ajuntament d'Olot

Ajuntament de Piera

Ajuntament de Pineda de Mar

Ajuntament de Ripollet

Ajuntament de Rubí

Ajuntament de Sabadell

Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

Ajuntament de Sant Feliu de Codines

Ajuntament de Sta. Coloma de Gramenet

Ajuntament de Teià

Ajuntament de Terrassa

Ajuntament de Tona

Ajuntament de Torelló

Ajuntament de Vic

Ajuntament de Vilafranca del Penedès

Ajuntament de Vilanova del Camí

Ajuntament de Vilanova i la Geltrú

Consells comarcals

Consell Comarcal de l'Anoia

Consell Comarcal d'Osona

Consell Comarcal del Pla d'Urgell

Consell Comarcal del Ripollès

Consell Comarcal de la Segarra

Consell Comarcal de l'Urgell

Consell Comarcal del Vallès Oriental

Altres

Pacte d'Osona Sud-Alt Congost

Mancomunitat de la Plana

Consorci Benestar Social de la Garrotxa

Servei Ciutadà d'Acolliment als Immigrants

cite

centre d'informació
per a treballadors
estrangers

El Centre d'informació per a treballadors i treballadores estrangers (CITE-CCOO) és una entitat impulsada pel sindicat CCOO que dona suport a les persones estrangeres.

El CITE et facilita de forma gratuïta:

- Assessorament i orientació sobre la llei d'estrangeria
- Tramitació de permisos de treball, de residència, de reagrupament familiar, de nacionalitat...
- Primera acollida i coneixement de l'entorn.
- Orientació sobre l'aprenentatge del català.
- Mediació i comunicació en els centres educatius de Catalunya en diferents llengües

Ens trobaràs a les nostres 47 oficines que hi ha arreu de Catalunya.

Per a més informació, consulta el nostre web.

Hi trobaràs la relació d'oficines i totes les dades de la memòria 2009

www.ccoo.cat/cite